

RECHTSORDNUNGEN

Richtlinien für die Pastoral
mit Katholiken anderer Muttersprache
in den Seelsorgeeinheiten
der Diözese Rottenburg-Stuttgart

Richtlinien
KABI 2008, S. 253 ff

polnisch

Amtliche Übersetzung
Rechtsverbindlichkeit besitzt nur der deutsche Text

Herausgeber:	Bischöfliches Ordinariat der Diözese Rottenburg-Stuttgart
Gestaltung des Umschlags:	Christoph Lang, Studio für Buch- und MedienDesign, Rottenburg
Umschlagdruck:	Druckerei Maier, Rottenburg
Druck:	Bischöfliches Ordinariat Zentrale Verwaltung Hausdruckerei
Bestelladresse:	Bischöfliches Ordinariat Expedition Postfach 9, 72101 Rottenburg a.N. Fax 07472 169-561

Przedmowa

Ponad trzy lata temu zostały utworzone pierwsze z 98 parafii dla katolików innych narodowości. Od tego czasu dzięki zaangażowaniu wielu ludzi, którzy w tych wspólnotach, jak i w miejscowych parafiach i dekanatach aktywnie pracowali, dokonano cennej pionierskiej pracy. Należy docenić dobrą współpracę pomiędzy lokalnymi parafiami, jak i nowo powstałymi wspólnotami używającymi języka ojczystego, pomimo odmienności kulturowej, religijnej i pochodzenia i różnorodności form pobożności .

Z całego serca chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego nowego konceptu interkulturalnego duszpasterstwa. Z wyczuciem, cierpliwością i wytrwałością próbowali oni przez wiele spotkań i rozmów znaleźć odpowiedź na pastoralne, organizacyjne i finansowe pytania oraz znaleźć rozwiązania zaistniałych trudności.

Na podstawie tych doświadczeń można było ocenić i opracować wydane w 2005 r., początkowo w pierwotnej wersji roboczej, *Wskazania dla duszpasterstwa katolików innych narodowości w jednostkach duszpasterskich diecezji Rottenburg-Stuttgart*. Przedstawione Wskazania zawierają wiążące prawne ramy dla dalszej współpracy pomiędzy miejscowymi parafiami a wspólnotami katolików innych narodowości.

Chociaż został uczyniony pierwszy krok, przed nami jest jeszcze wiele etapów. Dotychczasowe doświadczenia zachęcają nas do kontynuowania rozpoczętej drogi. W minionych latach mogłem doświadczyć podczas wielu spotkań, że wielość kultur i narodowości jest drogocennym skarbem, który ubogaca i obdarowuje życie religijne naszej diecezji.

Mam nadzieję i życzę nam wszystkim, aby podczas naszych spotkań z ludźmi, jeszcze bardziej była żywotna Dobra Nowina, którą Jezus Chrystus nam powierzył i polecił dalej przekazywać, nam wszystkim, obojętnie jakiego jesteśmy pochodzenia, języka lub narodowości.

Dr. Gebhard Fürst
Biskup diecezji Rottenburg-Stuttgart

Wskazania
duszpasterskie dla katolików innych narodowości w
jednostkach duszpasterskich diecezji Rottenburg-Stuttgart

Podstawowe wskazania	5
1. Parafie (wspólnoty) dla katolików obcojęzycznych	7
1.1 Erekcja (Utworzenie)	7
1.2 Forma prawna	7
1.3 Przynależność	8
1.4 Rada duszpasterska	8
1.5 Współpraca z innymi wspólnotami w ramach jednostki duszpasterskiej	8
1.6 Uczestnictwo w gremiach	9
1.7 Przyporządkowanie do parafii pełniącej funkcję podmiotu prawnego	10
1.8 Przydział środków finansowych z diecezji	10
1.9 Używanie pomieszczeń	12
1.10 Kolekty / Zbiórki	12
1.11 Współpraca pastoralna	12
1.12 Mieszkania księdza	13
2. Księża, diakoni i osoby zakonne w parafiach dla katolików obcojęzycznych	13
2.1 Zatrudnienie, przeniesienie, zwolnienie z obowiązków	13
2.2 Podstawy prawne	14
2.3 Prawa	15
2.4 Obowiązki	17
2.5 Jurysdykcja	18
3. Zawodowi i honorowi współpracownicy/-czki parafii obcojęzycznych	19
4. Zobowiązania diecezji	21
5. Oczekiwania wobec wszystkich odpowiedzialnych we wspólnotach parafialnych w ramach jednostki duszpasterskiej	22

Wskazania

duszpasterskie dla katolików innych narodowości w jednostkach duszpasterskich diecezji Rottenburg-Stuttgart

Ksiądz Biskup – po wysłuchaniu i przy współudziale diecezjalnej Rady kapłańskiej (zgodnie z § 1 ust. 2 Statutu dla Diecezjalnej Rady Kapłańskiej Diecezji Rottenburg-Stuttgart) oraz po wysłuchaniu Rady diecezjalnej (zgodnie z § 1 Statutu Rady Diecezjalnej Diecezji Rottenburg-Stuttgart) – wydał dekretem nr A 2241 z dnia 17 września 2008 poniższe regulacje, które mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2009.

W niniejszych instrukcjach chodzi o szczegółowe zasady w myśl § 2 ust. 2 zd. 2 KGO, w których przez biskupa zostają uregulowane kwestie dotyczące kierownictwa, zadań oraz sposobu pracy parafii (wspólnot) dla katolików obcojęzycznych.

Myśli przewodnie

„Do nowego Ludu Bożego powołani są wszyscy ludzie. Toteż Lud ten, pozostając ciągle jednym i jedynym, winien się rozszerzać na świat cały i przez wszystkie wieki... To znamię powszechności, które zdobi Lud Boży, jest darem samego Pana... Dzięki tej katolickości, poszczególne części przynoszą innym częściom i całemu Kościołowi właściwe sobie dary, tak iż całość i poszczególne części doznają wzrostu na skutek tej wzajemnej łączności wszystkich oraz dążenia do pełni w jedności” (KK 13).

Od przeszło 50 lat naturalną praktyką diecezji Rottenburg-Stuttgart jest stawanie po stronie migrantów oraz świadczenie im pomocy, żeby w naszej diecezji mogli oni odnaleźć ojczyznę. Katolicy obcojęzyczni wnoszą do nowej ojczyzny swoje dziedzictwo, swoją kulturalną i religijną tożsamość, swoje formy pobożności i świadectwa wiary. Jest to wartościowe ubogacenie, które pozwala naszemu Kościołowi lokalnemu doświadczyć podstawowego strukturalnego wymiaru Kościoła katolickiego, a mianowicie tego, iż ogarnia on cały świat i łączy narody.

Ustawicznym zadaniem i wyzwaniem naszego Kościoła lokalnego jest łączenie bogactwa kulturowych i religijnych przeżyć w taki sposób, by Kościół katolicki w swojej różnorodności i jedności był rozpoznawalny.

Już dziś 11 % katolików diecezji Rottenburg-Stuttgart pochodzi z ponad 160 różnych krajów świata.

„Migracja daje poszczególnym Kościołom lokalnym okazję do zrewidowania swojej katolickości, która polega nie tylko na tym, aby różne grupy narodowe przyjąć, lecz przede wszystkim z tych grup etnicznych stworzyć wspólnotę. Etniczny i kulturowy pluralizm w Kościele nie jest sytuacją, która musi być dlatego tolerowana, iż jest przejściowa, lecz stanowi jego strukturalny wymiar. Jedność została dana Kościołowi nie przez wspólny początek i jeden język, ale przez Ducha Pięćdziesiątnicy, który jednoczy ludzi różnych narodów i języków w jeden lud, przekazuje im wszystkim wiarę w tego samego Pana i wzywa ich do jednej nadziei” (Papieska Rada Duszpasterstwa Migrantów i Podróżnych, Instrukcja *Erga migrantes caritas Christi* („Miłość Chrystusa względem migrantów“) z 3 maja 2004, nr 103).

Dlatego też diecezja Rottenburg-Stuttgart podjęła drogę, która winna być drogą wspólnoty, drogą *Communio*. W procesie tym chodzi o umożliwienie przeżywania i pielęgnowania własnej kulturowej i religijnej tożsamości zgodnie ze swoim pochodzeniem. Do tego niezbędna jest samoreprezentacja w formie własnej parafii (wspólnoty) z własnym zarządem; równocześnie niezbędne jest dla owych wspólnot dysponowanie własnymi pomieszczeniami dla swoich spotkań.

Ponadto konieczne jest takie spotkanie miejscowych z ludnością napływową, w którym „inny” zostanie jako „inny” dostrzeżony, a także w swojej jemu właściwej formie wyrazu i wiary poważnie potraktowany i doceniony. W tym celu potrzebne jest stworzenie wiążących (odpowiednich) struktur i miejsc spotkań.

Pomieszczenia własne oraz miejsca spotkań są dwoma strukturalnie istniejącymi biegunami, między którymi wzajemne współistnienie stopniowo rozwija się w kierunku interkulturalnej, pastoralnej współpracy. Obcojęzyczna działalność pastoralna nie może zatem być ukierunkowana tylko i wyłącznie na swoją ojczyznę, musi raczej dopomagać migrantom, aby tutaj, w Niemczech, zostali przyjęci i zaakceptowani oraz czuli się jak w domu.

Wszystko, co w ramach wspólnot dla katolików obcojęzycznych powstaje oraz rozwija się w procesie współpracy ze wspólnotami parafialnymi w obrębie jednostek duszpasterskich, jest częścią otwartego procesu, w trakcie którego dalsze nowe wspólnoty mogą powstawać albo też

istniejące mogą zostać rozwiązane.

Wiążącymi podstawami dla tego rozwoju są diecezjalne plany pastoralne i odpowiednie przepisy prawne, które – wychodząc od postanowień Synodu Diecezjalnego Diecezji Rottenburg-Stuttgart 1985/86 – chcą umożliwić, żeby każda wspólnota mogła stawać się coraz bardziej „podmiotem duszpasterstwa” .

1. Parafia (wspólnota) dla katolików obcojęzycznych

1.1 Erekcja (Utworzenie)

Dla katolików posiadających obce obywatelstwo może zostać erygowana, stosownie do ich grupy językowej, parafia dla katolików obcojęzycznych. Parafie takie erygowane są przez biskupa i stoją pod jego najwyższym kierownictwem (por. § 3 KGO).

Warunkami dla utworzenia są:

- odpowiednia – także pod względem wielkości – zdolna do utworzenia parafii wspólnota katolików posiadających to samo obywatelstwo lub posługujących się tym samym językiem. Z reguły obszar tej parafii pokrywa się z jednostką duszpasterską, w której została ona przez biskupa utworzona;
- wybrana rada duszpasterska zgodnie z KGO;
- kierownictwo parafii przez kompetentnego kapłana.

Parafia otrzymuje swojego patrona.

1.2 Forma prawna

Parafia (wspólnota) dla katolików obcojęzycznych posiada formę prawną *missio cum cura animarum* zgodnie z PMC 33, § 2 (por. także § 3, ust. 2 KGO). Nie ma ona osobowości prawnej.

Wspólnotom wiernych w formie prawnej *missio cum cura animarum* może zostać przyznany status prawny parafii tymczasowej (Quasipfarrei) zgodnie z kan. 516 § 1 KPK.

1.3 Przynależność

Katolicy posiadający obywatelstwo obce przynależą - odpowiednio do swojej grupy językowej - do parafii dla katolików obcojęzycznych, na terenie której zamieszkują lub zwykle przebywają – w przypadku braku stałego zamieszkania (por § 5 ust. 4 KGO). Cel i czas pobytu są nieistotne („Nemo est” IV nr 33 § 2). Przynależność do parafii miejsca zamieszkania pozostaje nienaruszona.

Według PMC 39,3 wolno członkowi parafii dla katolików obcojęzycznych zwrócić się w sprawie przyjmowania sakramentów, łącznie z sakramentem małżeństwa, albo do proboszcza parafii dla katolików obcojęzycznych do której przynależy, albo do proboszcza miejscowej parafii (prawo opcji).

Przez deklarację wystąpienia z Kościoła katolickiego (§ 26 Prawa o podatku kościelnym) wygasają wszystkie prawa członkowskie, które z regulaminu wspólnoty kościelnej oraz z niniejszej instrukcji wynikały (por. § ust. 6 KGO).

1.4 Rada duszpasterska

W każdej parafii dla katolików obcojęzycznych winna zostać utworzona rada duszpasterska. Wspólnie z proboszczem odpowiada ona za życie wspólnotowe, stosownie do §§ 16-28, 31, 34, 37-59 KGO, o ile żadne inne regulacje nie stoją temu na przeszkodzie, jak choćby w odniesieniu do przedstawicielstwa w sprawach prawno-urzędowych (por. 1.7).

Wybór rady duszpasterskiej następuje w tym samym okresie co wybór rady parafialnej. Przepisy o porządku wspólnoty kościelnej winny być odpowiednio zachowane, z wyjątkiem § 21 ust. 1 zd. 2 w połączeniu z § 24 ust. 1b) KGO: udział członków wybranych wg § 24 ust. 1b) może wynosić najwyżej 1/3 zamiast najwyżej 1/6 ogólnej liczby. W pozostałych przypadkach obowiązują zarządzenia regulaminu wyborów do rad parafialnych i rad duszpasterskich.

1.5 Współpraca z innymi wspólnotami w ramach jednostki duszpasterskiej

Najważniejszym zadaniem wszystkich rad w jednostce duszpasterskiej jest popieranie Communii między narodowościami i grupami językowymi. Dlatego też odpowiedzialni wspólnot kościelnych i parafii dla katolików obcojęzycznych zabiegają o to, by się lepiej poznać, by swoje odmienne, kulturowe i religijne tradycje oraz formy pobożności

cenić, by je traktować z odpowiednim szacunkiem jako ubogacenie i znak Kościoła powszechnego, oraz by w ten sposób w ramach jednostki duszpasterskiej pastoralnie ściślej ze sobą współpracować. Parafie stanowiące daną jednostkę duszpasterską winny rozmawiać na temat możliwości wspólnej praktyki wprowadzenia w sakramenty pokuty, Eucharystii i bierzmowania (por. Uchwały Synodu Diecezjalnego Rottenburg-Stuttgart 1985/86, część II, 78).

W imię wspólnej odpowiedzialności za wszystkich ludzi w parafiach danej jednostki duszpasterskiej, parafie dla katolików obcojęzycznych oraz wspólnoty kościelne danej jednostki duszpasterskiej winny zawrzeć porozumienie o współdziałaniu, w którym ustalona zostanie współpraca w ważnych zagadnieniach duszpasterskich. Samodzielność i tożsamość wspólnot zostaje przez to nienaruszona (por. §§ 1 i 3 KGO).

Szczególnym pastoralnym wyzwaniem dla parafii katolików obcojęzycznych jest to, by były one otwarte na małe grupy współrodaków oraz na pojedynczych rodaków mieszkających w takich jednostkach duszpasterskich, w których nie istnieją parafie dla katolików mówiących ich językiem.

1.6 Uczestnictwo w gremiach

Parafie dla katolików obcojęzycznych wystawiają dwoje - wybranych w głosowaniu i uprawnionych do głosowania - przedstawicieli do Rady diecezjalnej (por. § 2 ust. 1 nr 8 Statutu Rady Diecezjalnej).

Również do rady dekanalnej wystawiają one przedstawicieli stosownie do § 15 ust. 1 nr 2 DekO. Równoczesne reprezentowanie rady parafialnej i rady pastoralnej przez tę samą osobę jest niemożliwe. W tym przypadku decyduje sam wybrany/a, które gremium chce reprezentować. W razie potrzeby wybrany/a jako zastępca ma zająć jego/jej miejsce.

Rada duszpasterska deleguje przez wybór do komitetu wspólnego danej jednostki duszpasterskiej tyle samo przedstawicieli, co każda inna wspólnota danej jednostki duszpasterskiej. Jej przedstawiciele zostaną wyznaczeni również przez wybór (por. § 10 ust. 2 nr 1b) KGO).

Jeśli dana jednostka duszpasterska pokrywa się z nadrzędną jednostką duszpasterską, wtedy komitet kierowniczy tej nadrzędnej jednostki spełnia zadania komitetu wspólnego (§ 10 ust. 3 KGO). W tych

wypadkach skład komitetu kierowniczego określa § 10 ust. 2 nr 1b) KGO. Wówczas przedstawiciele parafii dla katolików obcojęzycznych przynależą jako członkowie do komitetu kierowniczego przy konsultacjach w sprawach dotyczących komitetu wspólnego i do tych zagadnień winni być zapraszani.

W nadrzędnej jednostce duszpasterskiej składającej się z większej ilości jednostek duszpasterskich, partnerem do rozmów w sprawach dotyczących parafii dla katolików obcojęzycznych jest każdorazowa parafia spełniająca w jej imieniu funkcję podmiotu prawnego lub też wybrana przez komitet wspólny odpowiednia jednostka duszpasterska.

Sprawy, które nie mogą zostać wyjaśnione przez parafię pełniącą funkcję podmiotu prawnego, albo przez tę wybraną jednostkę duszpasterską, winny zostać przedstawione komitetowi kierowniczemu lub radzie nadrzędnej jednostki duszpasterskiej przez przedstawicieli parafii pełniących funkcję podmiotu prawnego, względnie przez przedstawicieli wspólnot kościelnych jednostki duszpasterskiej. Do omówienia tych spraw muszą zostać zaproszeni w charakterze doradców przedstawiciele tej parafii dla katolików obcojęzycznych, której sprawy te dotyczą (§ 48 ust. 1 KGO).

1.7 Przymiarowanie do parafii pełniących funkcję podmiotu prawnego

Ponieważ parafia dla katolików obcojęzycznych nie ma osobowości prawnej (por. 1.2), będzie ona w kwestii załatwiania interesów - po porozumieniu ze wszystkimi zainteresowanymi na miejscu - przymiarowana do jednej z parafii swojej jednostki duszpasterskiej albo też do nadrzędnej jednostki duszpasterskiej. Parafia ta, względnie narzędna jednostka duszpasterska, jest wtedy według prawa państwowego podmiotem prawnym dla owej parafii dla katolików obcojęzycznych.

1.8 Przymiarowanie środków finansowych z diecezji

Parafia dla katolików obcojęzycznych otrzymuje od diecezji środki finansowe niezbędne do realizacji swoich podstawowych zadań. O ich przeznaczeniu, a także przyznaniu dalszych środków decyduje samodzielnie rada duszpasterska w ramach planu budżetowego (por.

§§ 68 nn. KGO); budżet ten jest częścią składową budżetu parafii spełniającej funkcję podmiotu prawnego.

Parafia pełniąca funkcję podmiotu prawnego otrzymuje od diecezji odpowiednie wyrównanie na wydatki wynikające z systematycznego użytkowania jej urządzeń i pomieszczeń oraz wyrównanie kosztów wynikających z zatrudnienia personelu (przydział na dodatkowe wydatki związane z infrastrukturą).

Jeżeli w parafii spełniającej funkcję podmiotu prawnego powstają trudności finansowe pomimo wspomnianego dodatkowego przydziału, zachodzi konieczność rozłożenia opłat w danej jednostce duszpasterskiej lub na płaszczyźnie dekanatu. Należy to uregulować na drodze ugody dotkniętych tym problemem parafii.

Przydział środków finansowych na wydatki podstawowe oraz związane z infrastrukturą następuje w zależności od wielkości parafii:

- 1 – 500 katolików
- 501 – 1000 katolików
- 1001 – 2000 katolików
- 2001 – 3000 katolików
- 3001 – 4000 katolików
- 4001 – 5000 katolików
- 5001 – 6000 katolików
- 6001 – 7000 katolików

Na pokrycie kosztów zatrudnienia sekretarek przy tych parafiach zostanie przyznany dodatkowy przydział za każdą przepracowaną godzinę w tygodniu.

W przypadku małych parafii, które rozproszone są po całej diecezji, będzie zagwarantowane najniższe podstawowe zabezpieczenie finansowe, niezależnie od powyższego rozdzielnika.

Jeżeli, na skutek spadku liczby wiernych, jakaś parafia dla katolików obcojęzycznych znajdzie się w niższej grupie przydziału środków finansowych, wówczas zostanie jej przyznana na okres dwóch lat połowa różnicy należności, jako wyrównanie finansowe.

O wysokości przydziału środków finansowych na wyposażenie i wydatki związane z infrastrukturą decyduje rada diecezjalna. Przydział następuje na podstawie uzupełniania nowych danych związanych z kosztami personalnymi i rzeczowymi w planie budżetowym diecezji.

1.9 Używanie pomieszczeń

Na podstawie wiążących umów, parafiom dla katolików obcojęzycznych muszą być dane do dyspozycji kościoły, kaplice, domy parafialne i pomieszczenia biurowe, zgodnie z uznanymi w diecezji kryteriami zapotrzebowania i - o ile to możliwe - w jednej parafii. Troskę o to powinna przejąć parafia pełniąca funkcję podmiotu prawnego wspólnie z innymi parafiami danej jednostki duszpasterskiej.

Kościoły powinny być udostępnione do użytku katolikom obcojęzycznym nieodpłatnie. Pozostałe pomieszczenia (np. domy parafialne czy pomieszczenia dla grup) winny im stać do dyspozycji na tych samych warunkach co innym grupom w parafii.

1.10 Kolekty / Zbiórki

Wyznaczone kolekty diecezjalne i zbiórki ofiar do puszek winny być przeprowadzane zgodnie z diecezjalnym planem kolekt.

Pozostałe kolekty zbierane w kościołach wpływają do budżetu parafii obcojęzycznej dla własnego wykorzystania. Na pokrycie kosztów związanych ze sprawowaniem kultu parafia katolików obcojęzycznych przekazuje na rzecz parafii, w której odprawiane są nabożeństwa obcojęzyczne, świadczenia w wysokości 25% regularnych składek kościelnych. W szczególnych przypadkach może zostać uzgodniona niższa stawka.

W razie potrzebnych inwestycji, parafia dla katolików obcojęzycznych przeprowadza także zbiórki pieniężne według zasad ogólnie przyjętych w danej parafii.

1.11 Współpraca pastoralna

Dotychczasowa działalność pastoralna w różnych diecezjalnych gremiach poszczególnych grup językowych (np. duszpasterstwa młodzieży, kobiet, rodzin) musi zostać zagwarantowana i być wciąż rozwijana w ramach współpracy odpowiedzialnych za to referatów kurii biskupiej. Praca ta powinna być zagwarantowana finansowo zarówno przez diecezję jak i budżet parafii katolików obcojęzycznych. W pierwszej kolejności będą wspierane projekty międzykulturowe.

1.12 Mieszkanie księdza

Parafia pełniąca funkcję podmiotu prawnego ma obowiązek postarać

się o mieszkanie dla księdza. Tak długo, jak duchowny powołany jest do działalności duszpasterskiej wśród katolików obcojęzycznych, koszty wynikające z wynajmu mieszkania pokrywa diecezja.

2. Księża, diakoni i osoby zakonne w parafiach dla katolików obcojęzycznych

2.1 Zatrudnienie, przeniesienie, zwolnienie z obowiązków

2.1.1 Księża, diakoni i zakonnicy czynni w obcojęzycznym duszpasterstwie diecezji Rottenburg-Stuttgart zostają mianowani przez biskupa.

2.1.2 Zatrudnienie następuje zgodnie z ustaleniami Konferencji Episkopatu Niemieckiego z włączeniem koordynatora dla określonej nacji lub grupy językowej i dyrektora krajowego odpowiedzialnego za duszpasterstwo obcokrajowców z ramienia Konferencji Episkopatu Niemieckiego. Episkopat Niemiecki powołuje dyrektora krajowego jak i koordynatora uwzględniając propozycję Kościoła kraju pochodzenia obcokrajowców.

Przynajmniej na 3 miesiące przed planowanym zatrudnieniem, ksiądz-kandydat zostaje przedstawiony przez koordynatora i dyrektora krajowego biskupowi diecezji Rottenburg-Stuttgart. List polecający Konferencji Episkopatu kraju pochodzenia zawiera wyraźną zgodę biskupa ordynariusza (ordinarius proprius) księdza-kandydata oraz jego życiorys (curriculum vitae). Następnie Hauptabteilung V Pastorales Personal diecezji Rottenburg-Stuttgart kieruje do biskupa kraju pochodzenia lub przełożonego zakonu kwestionariusz osobowy i formularz, z prośbą o opinię odnośnie osoby księdza-kandydata. Po napłynięciu wymienionych dokumentów odbywa się rozmowa kwalifikacyjna. Informacja o decyzji w sprawie zatrudnienia zostanie udzielona pisemnie.

Narodowy dyrektor i koordynator zostaną poinformowani pisemnie o mającym nastąpić zatrudnieniu. Diecezja zobowiązuje księdza do podjęcia określonych działań, odpowiednio do jego indywidualnych predyspozycji, w celu wdrożenia się do pracy; podstawą tej pracy w diecezji Rottenburg-Stuttgart jest dobra znajomość języka niemieckiego

2.1.3 Przed przeniesieniem w obrębie diecezji następuje w odpowiednim czasie uzgodnienie pomiędzy biskupstwem a zainteresowanym księdzem, odpowiedzialnym dziekanem, przewodniczącym komisji wspólnej danej jednostki duszpasterskiej i właściwym dla każdej nacji lub grupy językowej koordynatorem. O przeniesieniu zostanie poinformowany dyrektor krajowy. Jeżeli władze zakonne zamierzają przenieść członków zakonu, którzy są czynni w diecezji Stuttgart-Rottenburg, kierownictwo diecezji powinno zostać o tym poinformowane conajmniej 3 miesiące przed planowanym przeniesieniem, zgodnie z zawartą z zakonem umową o zatrudnieniu.

2.1.4 Zwolnienie z obowiązków w diecezji Rottenburg- Stuttgart musi zostać przedłożone biskupowi zarówno przez biskupa ordynariusza (ordinarius proprius) danego duchownego, jak i koordynatora narodowego, conajmniej 3 miesiące wcześniej. Dziekan i przewodniczący komisji wspólnej winni zostać o tym fakcie poinformowani.

Przed zwolnieniem ze strony biskupa diecezji Stuttgart-Rottenburg następuje rozmowa ze zwalnianym księdzem, z przewodniczącym komisji wspólnej danej jednostki duszpasterskiej, z dziekanem, jak i z koordynatorem danej grupy narodowej lub językowej. Biskup ordynariusz danego księdza będzie o tym poinformowany.

2.2 Podstawy prawne

2.2.1 Kapłani dla parafii obcojęzycznych pozostają inkardynowani w swojej macierzystej diecezji; członkowie zakonów pozostają członkami swojej wspólnoty zakonnej. W ciągu swojej pracy w katolickich parafiach obcojęzycznych kapłani ci podlegają jednak wskazaniom biskupa diecezji Rottenburg-Stuttgart (PMC 37).

2.2.2 Biskupi nazór spełnia kierownik Hauptabteilung V Pastorales Personal; bezpośredni nadzór przypada dziekanowi. Dotyczy to również kapłanów przynależących do zakonów wyjętych (exempti) spod władzy biskupa (por. § 95 KGO).

2.2.3 Na czas pracy w diecezji Rottenburg-Stuttgart kapłani dla katolików obcojęzycznych należą do duchowieństwa diecezjalnego i do kapituły dekanalnej w miejscu ich pracy. W wyborach na płaszyźnie dekanatu kierujący katolicką parafią obcojęzyczną korzystają w miejscowym dekanacie z aktywnego i pasywnego prawa wyborczego,

wikarzy tylko z aktywnego prawa wyborczego. Jako kierujący katolicką parafią obcojęzyczną administrujący kapłan posiada tytuł proboszcza. Jako proboszcz może on także zostać wyznaczony na przewodniczącego komisji wspólnej swojej jednostki duszpasterskiej. Kapłani mogą spełniać urząd proboszcza najwyżej dwóch katolickich parafii obcojęzycznych. Miejsce służby wyznacza dekret.

2.2.4 Odnośnie do uposażenia, mieszkania i jego wyposażenia, pomieszczeń służbowych, nabycia pojazdu, pokrycia kosztów przejazdów i podróży, prawa do urlopów, doksztalcania, itd. obowiązują te same ustalenia jak dla kapłanów diecezjalnych. Zakonników obowiązują ponadto uregulowania wynikające z zawartych umów z zakonami.

2.2.5 Co dotyczy ubezpieczenia zdrowotnego i zaopatrzenia emerytalnego duszpasterzy katolików obcojęzycznych, zostaną zbadane ich dotychczasowe warunki ubezpieczeniowe i odpowiednio ustanowione obowiązujące prawnie zabezpieczenia podczas pracy w diecezji Rottenburg-Stuttgart. W sprawach socjalnego zabezpieczenia (choroba, opieka, wypadek) i zaopatrzenia emerytalnego obowiązują ustawowe i specjalne uregulowania diecezjalne. Dla członków zakonów obowiązują zawarte z zakonem umowy o zatrudnieniu.

2.3 Prawa

2.3.1 Kierujący parafią katolików obcojęzycznych jest równorzędny z mianowanym proboszczem. Jego kompetencje są określone personalnie i terytorialnie, tzn. że odnoszą się tylko do członków jego parafii. Jego pełnomocnictwa są skumulowane z prawami proboszcza (PMC 39,3).

2.3.2 Proboszcz parafii katolików obcojęzycznych ma prawo chrzcić oraz może wiernym swojej narodowości, ewent. mówiącym tym językiem, w obliczu śmiertelnego zagrożenia udzielić sakramentu bierzmowania.

2.3.3 Posiada on zwyczajną jurysdykcję do spowiadania (kan. 968 KPK) i ma pełnomocnictwo, w ramach powierzonego mu terytorium, z zachowaniem szczególnych przepisów, udzielić prawomocnego ślubu, jeżeli conajmniej jeden z obojga partnerów, a w przypadku różnowyznaniowych małżeństw przynajmniej jeden partner, jest

katolikiem i jest jego narodowości lub używa jego języka. Jest upoważniony udzielić zezwolenia do zawarcia różnowyznaniowego małżeństwa, jak i udzielić dyspensy od zapowiedzi przy zachowaniu przewidzianych przepisów. Możliwa jest też subdelegacja zgodnie z przepisami prawa kanonicznego.

Dla obywateli hiszpańskich obowiązują następujące uregulowania:
ślub kościelny hiszpańskich narzeczonych bez zawartego wcześniej ślubu cywilnego, jest tylko wówczas ważny według prawa niemieckiego i hiszpańskiego, jeżeli udzieli go duchowny specjalnie upoważniony przez hiszpańskie przedstawicielstwo dyplomatyczne.

2.3.4 Kapłani dla katolików obcojęzycznych wybierają do rady kapłańskiej spośród siebie dwóch delegatów mających prawo głosowania. Owi dwaj delegaci są równocześnie członkami rady diecezjalnej z prawem głosowania (§ 2 ust.1 nr 3 Regulaminu Diecezjalnej Rady Kapłańskiej).

Kapłani i współpracownicy/-czki pastoralni włoskich wzgl. chorwackich parafii dla katolików obcojęzycznych wybierają z grona kapłanów rzecznika i jego zastępcę. Rzecznik jest przedstawicielem na konferencję diecezjalną wszystkich kapłanów, diakonów i współpracowników/-czek pastoralnych swej narodowości wzgl. grupy językowej, czynnych w parafiach dla katolików obcojęzycznych.

Obok rzecznika i jego zastępcy na konferencję diecezjalną zostaną wybrani przedstawiciel/-ka laikatu i jego/jej zastępca. Osoby te są wraz z rzecznikiem i jego zastępcą włączeni w strukturę kierowniczą konferencji diecezjalnej. Kadencja trwa 3 lata.

Kapłani i współpracownicy/-czki pastoralni pozostałych parafii dla katolików obcojęzycznych wybierają z grona kapłanów rzecznika i jego zastępcę. Rzecznik jest przedstawicielem na konferencję diecezjalną wszystkich kapłanów, diakonów i współpracowników/-czek pastoralnych owych pozostałych parafii dla katolików obcojęzycznych.

Obok rzecznika i jego zastępcy na konferencję diecezjalną zostaną wybrani przedstawiciel/-ka laikatu i jego/jej zastępca. Osoby te są wraz z rzecznikiem i jego zastępcą włączeni w strukturę kierowniczą konferencji diecezjalnej. Kadencja trwa 3 lata.

Ci trzej rzecznicy są członkami konferencji dziekanów diecezji Rottenburg-Stuttgart.

2.4 Obowiązki

2.4.1 Zbiór pastoralnych obowiązków proboszcza według kan. 528 i 529 KPK odnosi się bez ograniczeń do proboszczów wszystkich narodowości i grup językowych.

2.4.2 Kierujący parafią katolików obcojęzycznych ma jako administrator te same prawa i obowiązki jak każdy proboszcz (por. kan. 540 § 1 KPK).

2.4.3 Jest on zobowiązany do prowadzenia określonych przez KPK ksiąg parafialnych (kan. 535). Wpisy do ksiąg parafialnych dokonywane będą jednak bez numeracji. Wpisy z numerami następują w bieżących księgach miejscowej parafii. W tym celu kierujący parafią obcojęzyczną jest zobowiązany zgłaszać proboszczowi miejscowej parafii dokonane czynności urzędowe w celu ich ewidencji. Odwrotnie, proboszcz aktualnej miejscowej parafii jest zobowiązany w ramach swoich kompetencji wobec katolików obcojęzycznych zgłaszać kierującemu parafią obcojęzyczną dokonane czynności urzędowe wzgl. podlegające rejestracji sprawy, dla dokonania wpisu bez numeru.

Odnosnie do kompetencji, obowiązku rejestrowania, dalszego przekazywania lub wystawiania metryk należy uwzględnić obowiązujące uregulowania jak i powszechnie panującą praktykę. Muszą też być przestrzegane kościelne zarządzenia o sposobie meldowania i ochronie danych.

Używanie pieczęci parafialnej przez kierującego parafią obcojęzyczną i dokonywanie uwierzytelnień w oparciu o prawo kościelne może dokonywać się tylko za zezwoleniem wikariusza generalnego.

2.4.4 Kierujący parafią obcojęzyczną jest proboszczem parafii, której terytorium zostało wyznaczone przez dekret (por. m.in. 1.1; 2.1.1; 2.2.3).

2.4.5 Proboszcz z polecenia biskupa kieruje parafią dla obcokrajowców. Przewodniczy on parafii we współpracy z radą parafialną (por. KGO § 18, ust.1). Współdziała on z radą duszpasterską w duchu wspólnej odpowiedzialności, ponadto motywuje i aktywizuje możliwie wielu parafian do współodpowiedzialności i współpracy (por. §§1,3,16 do 18 KGO).

2.4.6 Katolicy obcojęzyczni mieszkający na terenie poza swoją

parafią obcojęzyczną mogą w sprawach duszpasterskich zwracać się do proboszcza jednej z parafii obcojęzycznych. Władzę z urzędu do udzielania sakramentów ma jednak właściwy miejscowy proboszcz.

2.4.7 Kierujący parafią jest zobowiązany wypełniać powierzone mu zadania w ramach komitetu wspólnego, jak i w zespole pastoralnym swej jednostki duszpasterskiej, stosownie do obowiązujących przepisów. To samo dotyczy przypadku jego wyboru do rady dekanalnej.

Jeżeli kieruje on dwiema parafiami, może tylko w jednej jednostce duszpasterskiej regularnie współpracować z gremiami; to samo dotyczy współpracy w radzie dekanalnej. Rozstrzygnięcie następuje to po umowie z dziekanem. W gremiach innych jednostek duszpasterskich powinien on w razie potrzeby współdziałać doradczo.

2.4.8 Kapłani parafii obcojęzycznych muszą być gotowi przejąć także zadania kapłańskie w innych parafiach w obrębie danej jednostki duszpasterskiej. W dekretach nominacyjnych zostanie im w tym celu udzielone potrzebne pełnomocnictwo.

Kapłani są współodpowiedzialni za realizację duszpasterskich celów kooperacyjnych w jednostce duszpasterskiej.

2.4.9 Biskup po wysłuchaniu rady parafialnej, rady duszpasterskiej, dziekana, rady kapłańskiej i po konsultacji z gremiami kurii diecezjalnej, może odpowiedniemu kapłanowi parafii obcojęzycznej zlecić - wraz z kierownictwem jego wspólnoty - kierownictwo innych parafii, albo stałe w nich zadania.

2.5 Jurysdykcja (por. nr. 2.1.1 i 2.1.2)

2.5.1 Kapłani pracujący w parafiach obcojęzycznych podlegają pod względem ich czynności urzędowych i życia kapłańskiego jurysdykcji biskupa diecezji Rottenburg-Stuttgart, także gdy należą do wspólnoty zakonnej wyłączonej (exempti) spod władzy biskupa.

2.5.2 Bezpośrednią troskę nad kapłanami parafii obcojęzycznych spełnia dziekan (§ 95 ust. 1 KGO; j.w. 2.2.2).

2.5.3 Wizytacje duszpasterskie wraz z wizytacją urzędu parafialnego odbywają się w regularnych turnusach także w parafiach obcojęzycznych (§ 95 ust. 3 KGO).

3. Zawodowi i honorowi współpracownicy/-czki parafii obcojęzycznych

3.1 Wszystkie osoby czynne duszpastersko (zawodowo i dodatkowo) w parafiach obcojęzycznych są ujęte w diecezjalnym planie etatów i będą obsadzone na miarę potrzeb. Dlatego kapłani, diakoni i współpracownicy/-czki pastoralni są przez diecezję skierowani do wszystkich parafii w obrębie danej jednostki duszpasterskiej; punkt ciężkości ich pracy znajduje się w parafiach obcojęzycznych. Opieka służbowa i zawodowa będzie regulowana przez diecezjalne przepisy. Dla tych współpracowników/-czek kompetentnym urzędem jest Hauptabteilung V Pastorales Personal.

3.2 Personel zarządzający i techniczny dla parafii obcojęzycznych zostanie odpowiednio zatrudniony przez parafię pełniącą funkcję podmiotu prawnego stosownie do istniejących uregulowań (por. 1.8). Prawo współdecydowania ma rada duszpasterska. Proboszcz parafii pełniącej funkcję podmiotu prawnego jest dla zatrudnionych w bezpośrednim przełożonym według § 60 ust. 2 KGO. Zgodnie z § 60 ust.3 zd.1 KGO może on - bez szkody w wykonaniu swej ostatecznej odpowiedzialności - jako przełożony powierzyć te zadania innym parafianom, także z parafii obcojęzycznych.

3.3 Przy zatrudnianiu personelu pastoralnego w duszpasterstwie trzeba sprawdzić kwalifikacje kandydatów/-ek na referenta/-tkę parafialnego/-ną oraz referenta/-tkę pastoralnego/-ną. Podobne kwalifikacje wymagane są przy zatrudnieniu do pracy siostr zakonnych; zatrudnianie te regulują ustalenia od 2.1 do 2.1.4.

Diecezja zobowiązuje swych pastoralnych współpracowników przy uwzględnieniu ich osobistych predyspozycji, do wyjątkowo starannego wdrażania i przygotowania do pracy.

Dobra znajomość j. niemieckiego jest podstawą pracy w diecezji Rottenburg-Stuttgart.

Inni, odpowiednio kwalifikowani współpracownicy jednostek duszpasterskich, mogą przejąć część zadań we wspólnotach katolików innych narodowości.

Odpowiedzialni za kształcenie parafialnych referentów/ -tek i

pastoralnych współpracowników/-czek, powinni uwzględnić przy wyborze kandydata jego zaangażowanie i gotowość podjęcia pracy we wszystkich parafiach jednostki duszpasterskiej.

3.4 Proboszcz, inni pastoralni współpracownicy oraz wierni społecznie współpracujący z daną parafią, aktywnie realizują diecezjalne cele integracyjne w obrębie własnej wspólnoty. Zachęcają i wspierają innych parafian do wypełniania tych zadań. Należy nawiązywać kontakty i pielęgnować kooperację z innymi parafiami. Obowiązkowa jest współpraca z zespołem pastoralnym i komisją wspólną danej jednostki duszpasterskiej.

Jeśli personel pastoralny zatrudniony jest w kilku parafiach dla katolików obcojęzycznych, może on współpracować regularnie tylko w jednej jednostce duszpasterskiej; ta sama zasada dotyczy współpracy w radzie dekanalnej. Szczegóły tego współdziałania należy ustalić z przełożonym. Personel ten powinien też w razie potrzeby doradczo współpracować z gremiami innych jednostek duszpasterskich.

3.5 Szczególna odpowiedzialność spoczywa na pastoralnych współpracownikach/-czkach zatrudnionych w katolickiej parafii dla obcokrajowców, kiedy brak jest tam duchownego władającego ich ojczystym językiem.

3.6 Ponieważ personel pastoralny zasadniczo zatrudniony jest dla wszystkich jednostek duszpasterskich, współpracownicy pastoralni parafii dla katolików obcojęzycznych, pracują zgodnie z wytycznymi komisji wspólnej zespołu pastoralnego, w razie potrzeby oraz stosownie do własnych kwalifikacji, także w innych parafiach danej jednostki duszpasterskiej.

3.7 Proboszcz i jego współpracownicy pastoralni zobowiązani są brać udział we wszystkich konferencjach diecezjalnych (por 2.3.4).

3.8 Do głównych zadań osób zatrudnionych w duszpasterstwie emigrantów: księży, diakonów oraz pracowników/-czek na etacie, należy:

- bezstronne, pozbawione uprzedzeń postrzeganie sytuacji i warunków

emigrantów, nawiązywanie osobistych kontaktów oraz gotowość dawania świadectwa wyznawanej wiary;

- ochrona etnicznej, kulturowej, językowej i obrzędowej tożsamości migrantów oraz propagowanie szacunku wobec ich kulturowego i religijnego dziedzictwa;
- organizowanie spotkań parafii miejscowych ze wspólnotami katolików innych narodowości (por. „Erga migrantes caritas Christi“, nr 78).

4. Zobowiązania diecezji

4.1 Przewodnim zadaniem wszystkich referatów kurii biskupiej jest akceptacja długotrwałego procesu tworzenia powiązań między obcojęzycznymi wspólnotami katolickimi i parafiami niemieckimi na płaszczyźnie jednostki duszpasterskiej.

4.2 Proces ten uzależniony jest w dużej mierze od ludzi. Dlatego w realizacji tego projektu priorytetem przy zatrudnianiu i przenoszeniu powinny być kwalifikacje i przydatność do wypełnienia tej pracy.

4.3 Osoby odpowiedzialne za duszpasterstwo migrantów potrzebują wielokulturowych kompetencji. Dlatego diecezja będzie je wspierać poprzez kierowanie na szkolenia uzupełniające.

4.4 Główny ciężar integrowania się nie może spoczywać jedynie na przybyłej mniejszości.

Kościół musi zająć się podstawowym badaniem problemów migracyjnych przez naukę i czyn: to znaczy przez:

- wyczerpanie wspólnot parafialnych na specyficzne sytuacje i potrzeby parafian mówiących ich językiem ojczystym;
- systematyczne organizowanie dla zatrudnionych i wolontariuszy kursów doształcających, dla lepszego wzajemnego poznania i zrozumienia się w ramach jednostki duszpasterskiej;
- poprawa językowych kompetencji zatrudnionych w Kościele grup współpracowników/-czek, stosownie do aktualnie występujących potrzeb językowych w danej wspólnotie parafialnej.

4.5 Powinna nastąpić intensyfikacja interkulturalnej pracy kurialnego referatu do spraw duszpasterstwa młodzieży z BDKJ oraz innymi katolickimi zrzeszeniami.

4.6 Powszechnie obowiązująca pastoralno-charytatywna koncepcja integracyjna diecezji opiera się na poradnictwie, pomocy i kształceniu. W tym sensie w parafiach dla katolików obcojęzycznych winny być budzone i wzmacniane specyficzne dla danej kultury bezinteresowne kompetencje charytatywne.

4.7 O ile to możliwe, osoby odpowiedzialne w parafiach, w dekanacie i w diecezji, powinny uczestniczyć w organizowaniu i protegowaniu państwowych i komunalnych przedsięwzięć i projektów integrujących dla migrantów, szczególnie dla dzieci i młodzieży (np. nauka języka).

5. Oczekiwania wobec wszystkich odpowiedzialnych we wspólnotach parafialnych w ramach jednostki duszpasterskiej

5.1 Obcojęzyczni katolicy żyjący w obrębie diecezji są równorzędnymi członkami ludu Bożego i pełnoprawnymi współczłonkami parafii, na terenie której zamieszkują lub zwykle przebywają - w przypadku braku stałego zamieszkania (§ 5 ust. 4 KGO). Miejscowi duszpasterze są za nich tak samo odpowiedzialni, jak i za innych parafian (PMC 30, 3; kan. 528 i 529 KPK) - bez względu na to, czy w pobliżu istnieje parafia ich ojczystego języka, czy nie. Ta opieka jest szczególnie ważna wtedy, gdy obcojęzyczne wspólnoty nie posiadają księdza mówiącego w ich ojczystym języku.

5.2 Wszyscy etatowi i społecznie pracujący w parafiach miejscowych oraz w parafiach dla katolików obcojęzycznych są odpowiedzialni na własnym terenie za popieranie interkulturowego duszpasterstwa.

5.3 Miejscowi kapłani winni wszechstronnie wspierać pracę kapłanów parafii dla katolików obcojęzycznych, szanować ich prawa

i udzielać im wszelkich informacji o katolikach innych narodowości żyjących na terenie ich parafii. Winni ponadto - w duchu braterskiej jedności - służyć im braterską radą i pomocą.

5.4 Wśród parafian danej jednostki duszpasterskiej często można spotkać wychowawców, nauczycielki i nauczycieli, których pracę cechuje wysoka kompetencja i umiejętność prowadzenia integracji i międzykulturalnego dialogu. Oni właśnie powinni zasilić szeregi działających na rzecz zacieśniania współpracy między Kościołem lokalnym a wspólnotami dla katolików obcojęzycznych.

5.5 Zadaniem wszystkich winno być otoczenie szczególną opieką dzieci i młodzież, szukających swojej drogi pomiędzy kulturą kraju pochodzenia i kulturą, którą znajdują w miejscu zamieszkania.